Collegeprogramma 2027–2030

Gemeente Losser, goed en fijn leven op oale groond

Inhoudsopgave

Inhoud

Inhoudsopgave 2
1. Inleiding 3
1.1 De opgaven voor de gemeente Losser 3
1.2 Wat vinden we belangrijk 4
1.3 Hoe we (be)sturen 4
1.4 Over het collegeprogramma 4
2. Aantrekkelijk wonen en leven in Losser 5
2.1 Wat willen we bereiken? 5
2.2 Wat gaan we daarvoor doen? 6
2.3 De belangrijkste resultaten 8
3. Een sterk en zelfstandig Losser 9
3.1 Wat willen we bereiken? 9
3.2 Wat gaan we daarvoor doen? 11
3.3 De belangrijkste resultaten 12
4. Een aantrekkelijk en toekomstbestendig buitengebied 14
4.1 Wat willen we bereiken? 14
4.2 Wat gaan we daarvoor doen? 15
4.3 De belangrijkste resultaten 16
5. Een levendig, ondernemend en verbonden Losser 17
5.1 Wat willen we bereiken? 17
5.2 Wat gaan we daarvoor doen? 18
5.3 De belangrijkste resultaten 19
6. Bestuur en organisatie 20
6.1 Wat willen we bereiken? 20
6.2 Wat gaan we daarvoor doen? 21
6.3 De belangrijkste resultaten 21

1. Inleiding

Voor u ligt het collegeprogramma van de gemeente Losser voor de periode 2027–2030. Dit programma vertaalt het coalitieakkoord ‘Samen bouwen aan een krachtige gemeente’ naar een bestuurlijke en uitvoeringsgerichte agenda voor de komende jaren. Het biedt richting aan het werk van het college, de ambtelijke organisatie en de samenwerking met gemeenteraad, inwoners, ondernemers, verenigingen, dorpsraden en maatschappelijke partners. Het collegeprogramma is geschreven in lijn met de Toekomstvisie 2040, waarbij de gemeente Losser een gemeente is waar men graag wil wonen en waar het goed en fijn leven is.

> *De rust en ruimte, de gemoedelijkheid van de bewoners. Er wordt werk gemaakt van natuur.*
>
> **Een inwoner van Overdinkel over de gemeente Losser (Toekomstvisie 2040)**

Losser is een gemeente van sterke en herkenbare kernen en een prachtig buitengebied. De dorpen Losser, De Lutte, Glane, Beuningen en Overdinkel hebben ieder hun eigen karakter, geschiedenis, identiteit en gemeenschapskracht. Ons buitengebied vormt een wezenlijk onderdeel van wie wij zijn. Die verscheidenheid is geen optelsom van losse dorpen, maar is juist een kracht, het definieert de cultuur van onze gemeente. Een cultuur waar we *trots* op zijn en waar *noaberschap* belangrijk is. Het college heeft oog voor iedere kern, ieder gebied en wat iedere gemeenschap nodig heeft. Daarbij staat één uitgangspunt centraal: we bouwen samen aan een krachtige, leefbare en toekomstbestendige gemeente Losser.

1.1 De opgaven voor de gemeente Losser

De gemeente Losser staat voor grote opgaven. Deze opgaven raken onze maatschappij en de manier waarop we in Losser wonen en leven. De gemeente Losser heeft vier maatschappelijke opgaven benoemd:

Aantrekkelijk wonen en leven in Losser
De druk op wonen, voorzieningen en de leefomgeving neemt toe. We willen voldoende en passende woningen realiseren voor starters, jonge gezinnen, senioren en andere doelgroepen, met oog voor betaalbaarheid, doorstroming en de behoefte per kern. Tegelijk werken we aan sterke dorpen met toekomstbestendige voorzieningen, ontmoetingsplekken, bereikbaarheid, groen, verkeersveiligheid en een openbare ruimte die uitnodigt tot ontmoeten, verblijven en bewegen.

Een sterk en zelfstandig Losser
We zetten in op een sociaal domein dat menselijk, preventief, uitvoerbaar en financieel houdbaar is. De sociale basis in de kernen is daarbij het vertrekpunt: inwoners, verenigingen, vrijwilligers, mantelzorgers en maatschappelijke partners dragen samen bij aan gezondheid, bestaanszekerheid, meedoen en zelfstandig wonen. We zetten in op normaliseren in plaats van medicaliseren. Iedere inwoner heeft recht op passende zorg, maar nog beter is het wanneer die zorg niet nodig is. Daarom versterken we de zelf- en samenredzaamheid: zo licht en dichtbij als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk.

Een aantrekkelijk en toekomstbestendig buitengebied
Het buitengebied is van grote waarde voor de identiteit, leefbaarheid en economie van Losser. Tegelijk staat het gebied onder druk door veranderende landbouw, ruimteclaims en opgaven rond landschap, natuur, water en bodem. We werken aan toekomstperspectief voor agrariërs, een leefbaar en veilig buitengebied en behoud van het karakteristieke landschap, waarbij ontwikkelingen gebiedsgericht en integraal worden afgewogen.

Een levendig, ondernemend en verbonden Losser
Ondernemers, winkels, horeca, recreatie, toerisme, evenementen, cultuur en erfgoed dragen bij aan werkgelegenheid, levendigheid en de identiteit van de kernen. We willen ondernemers ruimte bieden om toekomstbestendig te ondernemen, vitale centra versterken en de aantrekkelijkheid van Losser vergroten voor inwoners, bezoekers en bedrijven. Daarbij benutten we ook kansen in Twente, de Euregio en de grensoverschrijdende samenwerking.

1.2 Wat vinden we belangrijk

Bovenstaande opgaven kunnen niet los van elkaar worden aangepakt. Woningbouw, voorzieningen, zorg, economie, landschap en leefomgeving beïnvloeden elkaar voortdurend. Daarom werken we opgavegericht en integraal: we sturen op maatschappelijke effecten, maken keuzes in samenhang en voorkomen dat losse projecten elkaar verdringen of tegenwerken.

De menselijke maat is daarbij leidend. Beleid gaat uiteindelijk over mensen: inwoners die een passende woning zoeken, ouderen die langer zelfstandig willen blijven wonen, jongeren die perspectief nodig hebben, mantelzorgers die ondersteuning kunnen gebruiken, ondernemers die willen investeren en vrijwilligers die hun dorp draaiende houden. Wij willen een gemeente zijn die dichtbij is, luistert, eerlijk communiceert en duidelijk maakt wat wel en niet kan. De menselijke maat betekent dat regels begrijpelijk zijn, ondersteuning passend en tijdig is en inwoners weten waar zij aan toe zijn.

1.3 Hoe we (be)sturen

Menselijkheid vraagt om bestuurlijke eerlijkheid. Niet alles kan, en zeker niet alles tegelijk. De financiële ruimte, juridische kaders en ambtelijke capaciteit zijn begrensd. Daarom kiest dit college voor rust, realisme, betrouwbaarheid en uitvoeringskracht. Wij maken scherpe keuzes, faseren waar nodig en leggen dilemma's open op tafel. Nieuwe ambities worden alleen toegevoegd als duidelijk is wat zij kosten, welke capaciteit nodig is, welke structurele gevolgen zij hebben en hoe zij bijdragen aan de lange termijn ontwikkeling van Losser.

De sturingsprincipes uit het coalitieakkoord vormen daarom de basis voor dit collegeprogramma. Betrouwbaar besturen betekent voor ons dat we afspraken nakomen en duidelijk zijn over rollen, verantwoordelijkheden en procedures. Daarbij verbinden we onze ambities aan wat haalbaar, betaalbaar en uitvoerbaar is. We werken samen met inwoners, ondernemers, verenigingen, dorpsraden en maatschappelijke organisaties als partners bij opgaven die hen raken. Bij onze keuzes bekijken we wat per gebied nodig is en hoe ontwikkelingen met elkaar samenhangen. Zo houden we rekening met de eigen identiteit en draagkracht van de kernen en het buitengebied. We kijken daarbij ook vooruit, zodat besluiten van vandaag bijdragen aan een sterk en leefbaar Losser, nu, straks en later.

1.4 Over het collegeprogramma

Het collegeprogramma verbindt de vier opgaven en de daarvoor relevante projecten en reguliere taken. Het is geen statische lijst met projecten, maar een koersdocument dat richting geeft aan uitvoering, samenwerking en verantwoording. Zo ontstaat meer duidelijkheid over prioriteiten, fasering, financiën en uitvoeringskracht. Per onderdeel maken we duidelijk wat we willen bereiken, hoe we dat gaan doen en welke resultaten we willen bereiken.

Het programma vormt het bestuurlijke kader voor prioritering en uitvoering. De financiële en personele uitwerking vindt plaats via begroting, bestuursrapportages en jaarrekening. Hierin maken we zichtbaar welke resultaten we hebben behaald, welke risico's en afhankelijkheden spelen en waar bijsturing of her-prioritering nodig is. Nieuwe ambities voegen we alleen toe na een expliciete afweging van de maatschappelijke meerwaarde, uitvoerbaarheid en financiële gevolgen. In de Begroting 2027-2030 'Pas op de plaats' zijn keuzes gemaakt om Losser financieel gezond te houden en ruimte te creëren voor de ambities uit dit collegeprogramma.

Samenhang, herkenbaarheid en uitvoerbaarheid zijn belangrijk. We willen dat inwoners van Losser, De Lutte, Glane, Beuningen, Overdinkel en ons buitengebied merken dat keuzes bijdragen aan hun dagelijks leven: aan een passende woning, een veilige straat, een levendig dorpshart, toegankelijke ondersteuning, ruimte voor ondernemerschap, een sterk buitengebied en voorzieningen die passen bij de schaal en identiteit van hun kern. Zo geeft het collegeprogramma bestuurlijk richting en blijft het voor inwoners herkenbaar waar het college zich voor inzet.

2. Aantrekkelijk wonen en leven in Losser

2.1 Wat willen we bereiken?

Losser wil een gemeente blijven waar inwoners prettig kunnen wonen, elkaar kunnen ontmoeten en gebruik kunnen maken van voorzieningen die passen bij de schaal en identiteit van de dorpen. De druk op woningen, voorzieningen en de openbare ruimte neemt toe. Daarom is de opgave om groei en ontwikkeling mogelijk te maken, terwijl de kwaliteit van wonen en leven in Losser, De Lutte, Glane, Beuningen en Overdinkel behouden blijft en waar nodig wordt versterkt.

Voldoende passende en betaalbare woningen

We willen voldoende passende en betaalbare woningen toevoegen voor starters, jonge gezinnen, senioren en andere woningzoekenden. De woningvoorraad in de kernen moet beter aansluiten op de behoefte. Met passende woningen voor ouderen en flexibele woonvormen bevorderen we de doorstroming. Hiervoor werken we samen met maatschappelijke partners en de samenleving, binnen de kaders van de Omgevingsvisie en regionale afspraken.

Wij willen dat:

- het aanbod van betaalbare woningen (huur en koop) toeneemt;
- de doorstroming gestimuleerd wordt;
- meer flexibele woonvormen mogelijk worden gemaakt;
- meer woningbouwlocaties gereed worden gemaakt voor ontwikkeling;
- de gemeente stuurt volgens de Omgevingswet, waarbij we oog hebben voor de samenhang met wonen, voorzieningen, mobiliteit, klimaatadaptatie, groen, gezondheid, veiligheid, beheer en financiële uitvoerbaarheid.

Sterke kernen en toekomstbestendige voorzieningen

Tegelijkertijd willen we sterke kernen met toekomstbestendige voorzieningen. Dorpshuizen, maatschappelijke accommodaties, sportvoorzieningen, onderwijs, ontmoetingsplekken en levendige dorps- en wijkcentra dragen direct bij aan leefbaarheid, sociale samenhang en vitaliteit van onze inwoners. Voorzieningen moeten passen bij de behoefte van inwoners en organisaties, beter worden benut en waar mogelijk multifunctioneel worden georganiseerd of geclusterd. Hiermee vergroten we het effect en het maatschappelijk rendement van deze voorzieningen.

Wij willen dat:

- voorzieningen behouden blijven of groeien passend bij de schaal van onze kernen;
- het maatschappelijk rendement van voorzieningen wordt vergroot, bijvoorbeeld door deze anders te organiseren of te clusteren;
- ontmoetingsplekken in de kernen worden behouden of worden versterkt;
- dorpscentra worden behouden en waar nodig versterkt.

Een kwalitatieve en toekomstbestendige leefomgeving

We willen dat iedereen prettig en veilig kan wonen en leven in zijn of haar omgeving. Daarom richten we straten, pleinen en het groen zo in dat ze passen bij de behoefte van onze inwoners. Daarbij kijken we niet alleen naar wat nu goed werkt, maar ook naar wat later nodig is. Zo houden we rekening met veiligheid, gezondheid, het veranderende klimaat en de eigen identiteit van ieder dorp en iedere buurt. Nieuwe plannen

moeten de omgeving beter maken en passen bij de plek, we kijken naar toegankelijkheid, veiligheid, gezondheid en klimaatbestendigheid.

Wij willen dat:

- de openbare ruimte beter aansluit bij het gebruik en de behoefte van onze inwoners;
- de openbare ruimte veiliger en toegankelijker wordt;
- de openbare ruimte inwoners stimuleert om te ontmoeten, verblijven en bewegen;
- onze omgeving versterkt wordt door nieuwe ontwikkelingen.

2.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Regie op woningbouw en betaalbaarheid

We voeren een actieve en integrale regierol op woningbouw. Het volkshuisvestingsprogramma wordt gebruikt als centraal sturingsinstrument voor aantallen, doelgroepen, betaalbaarheid en locaties. Daarbij vertalen we landelijke en regionale afspraken naar concrete kaders voor onze gemeente. We versterken de sturing op de woningbouwprogrammering, vergroten het aandeel betaalbare woningen en werken met voldoende plancapaciteit om vertraging en uitval op te kunnen vangen. Ook hier kijken we naar de beste verdeling van de nieuwe woningvoorraad.

Concrete woningbouwlocaties versnellen

We werken gericht aan concrete woningbouwlocaties. Voor Hannekerveld wordt toegewerkt naar vaststelling van het omgevingsplan en blijft de samenhang met water, natuur, klimaatadaptatie, landbouw en verkeersveiligheid. In De Lutte Noord wordt gestart met de bouw van woningen. Voor de Hogeweg wordt een plan gemaakt voor woningbouw, waarbij de belangen van omwonenden en woningcorporatie Domijn zorgvuldig worden meegewogen. Voor de locatie Lutterstraat worden bestuurlijke kaders vastgesteld, zodat de huisartsenpraktijk mogelijk wordt gemaakt en het resterende terrein kan worden ontwikkeld met aandacht voor woningbouw, parkeren, water en groen.

Financiële verevening tussen woningbouwontwikkelingen

We onderzoeken binnen de mogelijkheden van de Omgevingswet hoe financiële verevening tussen woningbouwontwikkelingen kan bijdragen aan de realisatie van sociale en betaalbare woningen. Zo stimuleren we woningbouw volgens de 30-40-30 regel (30% sociale huur, 40% midden huur/betaalbare koop en 30% vrije sector).

Ontwikkellocaties en gemeentelijk vastgoed benutten

We bereiden daarnaast een concreet en uitvoerbaar overzicht voor van toekomstige ontwikkellocaties en gemeentelijk vastgoed. Kansrijke locaties voor woningbouw of gebiedsontwikkeling worden in beeld gebracht en bestuurlijk afgewogen. Gemeentelijk vastgoed dat niet meer nodig is voor gemeentelijke taken, maar wel ontwikkelpotentie heeft, betrekken we bij deze afweging. Zo krijgen we meer grip op de woningbouwopgave en zetten we gemeentelijke eigendommen gericht in voor maatschappelijke behoeften.

Voorzieningen toekomstbestendig organiseren

Voor voorzieningen maken we keuzes op basis van urgentie, maatschappelijke waarde, financiële haalbaarheid en uitvoeringskracht. De gemeenteraad ontvangt een uitgewerkt voorstel om een investeringsbeslissing te nemen over Sporthal De Lutte. Voor de Aloysiusschool wordt een raadsvoorstel voorbereid met hoofdlijnen voor de functionele en stedenbouwkundige invulling. Daarna worden scenario's uitgewerkt met een financiële paragraaf. Daarbij blijven cultuur, ontmoeting, maatschappelijke functies en een goede invulling van de locatie onderdeel van de integrale afweging. De financiële basis is randvoorwaardelijk voor de verdere ontwikkeling.

Centrumontwikkeling en openbare ruimte versterken

We versterken de kwaliteit van de openbare ruimte door per gebied te kijken wat nodig is (gebiedsgericht werken). In het Centrumplan Losser fase 2 worden de werkzaamheden aan De Brink afgerond, worden keuzes over parkeren, verkeer en klimaat aan de raad voorgelegd en wordt gestart met de werkzaamheden aan de mobiliteitshub in het centrum van Losser. Daarmee werken we aan een aantrekkelijk, toekomstbestendig en economisch vitaal dorpscentrum, met oog voor bereikbaarheid, verblijfskwaliteit, klimaatadaptatie en het gebruik van de openbare ruimte.

Klimaatadaptatie, groen en water verbinden

Klimaatadaptatie, vergroening, biodiversiteit en water worden structureler verbonden met inrichting, beheer en ruimtelijke ontwikkeling. Aan de hand van het uitvoeringsplan klimaatadaptatie werken we aan een groen-blauwe subsidieregeling, dit doen we o.a. in het Markedal. We plegen voorbereidingen voor klimaatadaptieve maatregelen bij de Markebeek. Bij het beheer en herinrichting kijken we waar we slimme combinaties kunnen maken met wegen, riolering, groen en openbare ruimte, zodat investeringen bijdragen aan een veilige, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving.

Wijkgericht werken in de Vogelbuurt

In de Vogelbuurt werken we aan een wijkverbeterplan waarin fysieke en sociale opgaven gezamenlijk worden opgepakt. Het plan legt de uitgangspunten, prioriteiten en maatregelen vast voor de verdere ontwikkeling van de wijk. Daarbij gaat het om vergroening, klimaatbestendige inrichting, riolering, mobiliteit, ontmoeting, veiligheid en sociale verbondenheid. Zichtbare verbeteringen worden waar mogelijk gecombineerd met onderhoud en nieuwe investeringen. Als er acute problemen ontstaan pakken we die direct aan.

Verduurzaming en circulariteit stimuleren

We zetten daarnaast in op verduurzaming en circulariteit (ook wel hergebruik) binnen de leefomgeving. In 2027 bereiken we binnen de Lokale Aanpak Isolatie 200 huishoudens die minimaal één bouwdeel van hun woning isoleren. Ook vindt een heroriëntatie plaats op de rol, taken en de ambities van grootschalige energieopwekking en circulariteit in de gemeente Losser. Op het gebied van circulariteit willen we ons focussen op infrastructurele projecten en hier een regionale koplopersrol in nemen. Het warmteprogramma wordt vastgesteld, zodat duidelijker wordt welke stappen nodig zijn voor een toekomstbestendige en betaalbare verduurzaming van de gebouwde omgeving.

Integrale kindcentra

Ook de ontwikkeling van onze jongste inwoners vinden we belangrijk. We willen daarom inzetten op integrale kindcentra. Een integraal kindcentrum is een voorziening waar onderwijs, kinderopvang en ondersteuning rond het kind zoveel mogelijk vanuit één gezamenlijke visie worden aangeboden, zodat kinderen zich in een doorgaande lijn kunnen ontwikkelen. Dit draagt bij aan de ontwikkelkansen en talentontwikkeling, preventie, welzijn en het behoud van voorzieningen in onze kernen.

Inzetten op omnisportverenigingen

We zien kansen om samen met sportverenigingen, onderwijs en maatschappelijke organisaties de opgaven rond leefbaarheid, ontmoeting, gezondheid, bewegen, ontwikkeling en sociale samenhang te versterken. Waar dat logisch en haalbaar is clusteren we onze sportverenigingen. Clustering is daarbij geen doel op zichzelf, maar een belangrijk middel om sport- en verenigingsvoorzieningen toekomstbestendig te maken en het maatschappelijke rendement (nog) groter te maken. We kijken hierbij naar draagvlak, maatschappelijke waarde, bereikbaarheid, kosten, exploitatielasten en uitvoerbaarheid.

De basis op orde brengen

Tot slot brengen we de basis voor integrale sturing op orde. We actualiseren de omgevingsvisie, stellen omgevingsprogramma's op, werken de bouwregels en verordeningen in het omgevingsplan uit en richten de werkprocessen voor de intake- en omgevingstafel in. Ook zorgen we ervoor dat onze omgevingsvisie,

programma's, omgevingsplan en begroting logisch op elkaar aansluiten. Daarmee ontstaat een meer transparante en voorspelbare werkwijze voor inwoners, ondernemers, initiatiefnemers, college en raad.

2.3 De belangrijkste resultaten

Voldoende passende en betaalbare woningen	• Het volkshuisvestingsprogramma wordt vastgesteld door de gemeenteraad en ingezet als centraal sturingsinstrument. • Voor het Hannekerveld wordt toegewerkt naar vaststelling van het omgevingsplan, in samenhang met water, natuur, klimaatadaptatie, landbouw en verkeersveiligheid. • Woningbouw in De Lutte Noord is gestart. • Voor de Hogeweg wordt een plan gemaakt voor sociale woningbouw, met zorgvuldige weging van belangen van omwonenden en Domijn. • Voor de Lutterstraat worden bestuurlijke kaders vastgesteld voor de huisartsenpraktijk en de integrale ontwikkeling van het resterende terrein. • Een concreet en uitvoerbaar overzicht van toekomstige ontwikkellocaties en gemeentelijk vastgoed is afgerond. • Het onderzoek naar financiële verevening aan woningbouw is afgerond.
Sterke kernen en toekomstbestendige voorzieningen	• De gemeenteraad neemt een besluit over Sporthal De Lutte. • Voor de Aloysiusschool neemt de gemeenteraad een besluit over de functionele en stedenbouwkundige invulling. • Werkzaamheden aan De Brink (Centrumplan Losser fase 2) zijn afgerond. • De werkzaamheden aan de mobiliteitshub in de kern Losser zijn gestart.
Een kwalitatieve en toekomstbestendige leefomgeving	• Strategische keuzes over parkeren, verkeer en klimaat binnen het Centrumplan Losser worden aan de raad voorgelegd. • De groen-blauwe subsidieregeling wordt afgerond en vastgesteld. • Werkzaamheden in het Markedal worden uitgevoerd. • Klimaatadaptieve maatregelen bij de Markebeek worden uitgevoerd. • Het wijkverbeterplan Vogelbuurt wordt vastgesteld als kader voor verdere ontwikkeling van de wijk. • In 2027 zijn binnen de Lokale Aanpak Isolatie 200 huishoudens bereikt die minimaal één bouwdeel van hun woning geïsoleerd hebben. • Er heeft een heroriëntatie plaatsgevonden op de rol, taken en ambitieniveau rond grootschalige opwek en circulariteit. • Het warmteprogramma is vastgesteld door de gemeenteraad. • We zetten in op de ontwikkeling van integrale kindcentra. • We zetten in op de ontwikkeling van omnisportverenigingen.
Integrale sturing met de samenleving als partner	• De omgevingsvisie is geactualiseerd. • De bouwregels en verordeningen zijn uitgewerkt in het omgevingsplan. • De werkprocessen voor de intake- en omgevingstafel zijn ingericht. • Omgevingsvisie, omgevingsprogramma's, omgevingsplan en begroting zijn logisch met elkaar verbonden (beleidshuis fysieke leefomgeving). • Inwoners, ondernemers, initiatiefnemers, college en raad hebben een transparantere en voorspelbaardere werkwijze.

3. Een sterk en zelfstandig Losser

Losser kent trotse en sterke gemeenschappen. Inwoners, gezinnen, verenigingen, vrijwilligers, mantelzorgers, maatschappelijke organisaties en ondernemers dragen samen bij aan de leefbaarheid van onze dorpen. Deze kracht vormt het fundament van ons sociaal domein.

Inwoners zijn in de eerste plaats verantwoordelijk voor hun eigen leven en voor elkaar. De meeste mensen redden zich zelfstandig of met hulp van hun omgeving. Waar dat niet lukt, zorgt de gemeente voor passende ondersteuning en helpt zij inwoners om mee te doen, zich te ontwikkelen en zo lang mogelijk zelfstandig te functioneren.

We kiezen voor een sociaal domein dat menselijk, dichtbij, uitvoerbaar en financieel houdbaar is. We versterken de sociale basis, signaleren problemen vroeg en bieden ondersteuning waar dat nodig is. Professionele hulp is aanvullend op wat inwoners, hun netwerk en de samenleving zelf kunnen organiseren. Zo voorkomen we waar mogelijk dat problemen verergeren en inwoners niet meer volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Onze verenigingen en maatschappelijke organisaties zijn belangrijke partners waarmee we samenwerken.

3.1 Wat willen we bereiken?

Sterke sociale basis en vitale gemeenschappen

Niet iedere inwoner beschikt over een toereikend sociaal netwerk dat ondersteuning kan bieden wanneer dat nodig is. De opgave is om sociale en maatschappelijke netwerken beter te benutten en te versterken, zodat de zelf- en samenredzaamheid van inwoners toenemen en sociaal isolement wordt voorkomen.

Wij willen dat:

- inwoners meer vragen oplossen binnen hun eigen netwerk of gemeenschap;
- ernstige en langdurige eenzaamheid afneemt;
- meer inwoners actief bijdragen aan hun omgeving en gemeenschap;
- vrijwilligersorganisaties, verenigingen en maatschappelijke initiatieven toekomstbestendiger worden.

Gezond en veerkrachtig leven

Gezondheid is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van inwoners zelf. De gemeente neemt die verantwoordelijkheid niet over. Niet iedere gezondheidsachterstand vraagt daarom om gemeentelijke inzet. De opgave is om problematische gezondheidsachterstanden te verkleinen, problemen eerder te signaleren en te voorkomen dat inwoners door gezondheidsproblemen onvoldoende kunnen functioneren of langdurig afhankelijk worden van ondersteuning.

Wij willen dat:

- problematische gezondheidsachterstanden kleiner worden;
- meer inwoners beschikken over voldoende mentale en fysieke veerkracht om zelfstandig te functioneren;
- gezondheidsproblemen eerder worden gesignaleerd, voorkomen of beperkt.

Bestaanszekerheid en meedoen

Iedere inwoner moet kunnen deelnemen aan de samenleving. Niet iedere inwoner heeft voldoende bestaanszekerheid om zelfstandig mee te doen. Financiële problemen, schulden, beperkte vaardigheden of een afstand tot werk kunnen ertoe leiden dat inwoners onvoldoende in hun bestaan kunnen voorzien. De opgave is inwoners te ondersteunen waar dat nodig is, maar tegelijkertijd te stimuleren om naar vermogen te werken, te leren en te participeren.

Wij willen dat:

- meer inwoners financieel zelfredzaam zijn;
- minder huishoudens problematische schulden hebben;
- meer inwoners werken en participeren naar vermogen;
- meer inwoners beschikken over voldoende basisvaardigheden.

Kansrijk opgroeien

Kinderen verdienen een veilige omgeving waarin zij gezond kunnen opgroeien, zich kunnen ontwikkelen en hun talenten kunnen benutten. Ouders zijn daarbij als eerste verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Niet alle kinderen groeien op onder veilige en gezonde omstandigheden. De opgave is om ontwikkelingsrisico's tijdig te signaleren, ouders te ondersteunen én aan te spreken op hun verantwoordelijkheid. Daarmee willen we voorkomen dat kinderen onder een maatschappelijke ondergrens terechtkomen.

Wij willen dat:

- minder kinderen opgroeien in omstandigheden die hun ontwikkeling belemmeren;
- meer kinderen zich naar vermogen ontwikkelen;
- meer ouders die hulp nodig hebben, worden geholpen én gehouden aan hun opvoedverantwoordelijkheid wanneer deze tekortschiet;
- problemen tijdig worden gesignaleerd en aangepakt binnen gezin, school en sociale omgeving.

Zelfstandig wonen en leven met passende ondersteuning

Door de vergrijzing neemt de behoefte aan ondersteuning toe. Tegelijkertijd willen inwoners zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en deelnemen aan de samenleving. Niet iedere inwoner beschikt over de mogelijkheden, ondersteuning of woonomgeving om zelfstandig te blijven functioneren. De opgave is om wonen, welzijn, zorg en ondersteuning beter op elkaar af te stemmen. Daarmee willen we bereiken dat meer inwoners langer zelfstandig kunnen functioneren in hun eigen leefomgeving.

Wij willen dat:

- ondersteuning tijdig en passend aansluit bij de behoefte van inwoners;
- meer inwoners door een betere samenwerking tussen wonen, welzijn en zorg langer zelfstandig kunnen functioneren in hun eigen leefomgeving.

Integratie en inburgering van nieuwkomers

Nieuwkomers zijn onderdeel van onze samenleving. Van hen verwachten wij dat zij actief deelnemen aan de samenleving, de taal leren en verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen toekomst. Niet iedere nieuwkomer beschikt over voldoende taalvaardigheid, netwerk of kennis van voorzieningen om zelfstandig mee te doen. De opgave is om taalverwerving, participatie en integratie te bevorderen, zodat nieuwkomers sneller zelfstandig kunnen functioneren en deelnemen aan onze samenleving.

Wij willen dat:

- meer nieuwkomers de Nederlandse taal beheersen;
- meer nieuwkomers zelfredzaam zijn;
- meer nieuwkomers actief deelnemen aan onderwijs, werk en onze samenleving.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Sturen vanuit één maatschappelijke koers

Binnen het sociaal domein zorgen we ervoor dat maatschappelijke doelen, beleid, uitvoering en middelen nadrukkelijker met elkaar worden verbonden (dat noemen we een beleidshuis). Daarmee geven we verder vorm aan de ontwikkeling naar opgavegericht werken en sturen we explicieter en meer in samenhang op de maatschappelijke effecten die we voor inwoners willen bereiken. Het beleidshuis wordt het kader voor prioritering, beleidsontwikkeling en bestuurlijke keuzes binnen het sociaal domein.

De sociale basis versterken

We versterken de sociale basis door te investeren in gemeenschappen, vrijwilligers, verenigingen, mantelzorgers en maatschappelijke organisaties die bijdragen aan ontmoeting, gezondheid, ontwikkeling en participatie, weerbaarheid en samenredzaamheid. Daarbij maken we scherper welke maatschappelijke bijdrage we verwachten van organisaties die publieke middelen ontvangen en richten we subsidies nadrukkelijker op de doelen die we als gemeente willen bereiken.

Problemen eerder signaleren en voorkomen

We zetten de beweging voort naar het vroegtijdig herkennen en waar mogelijk voorkomen van problemen, zodat ondersteuning pas wordt ingezet wanneer preventie en de mogelijkheden van inwoners en hun omgeving onvoldoende uitkomst bieden. Daarbij richten we ons op gezondheid, opvoeding, bestaanszekerheid, mentale weerbaarheid, participatie en sociale en/of maatschappelijke verbindingen. We zetten onze inzet vooral daar in waar problemen kunnen uitgroeien tot langdurige afhankelijkheid van ondersteuning of waar inwoners het risico lopen onvoldoende mee te kunnen doen in de samenleving.

Kinderen en jongeren kansrijk laten opgroeien

We versterken de samenwerking tussen onderwijs, welzijn, zorg en ondersteuning, zodat signalen tijdig worden herkend en kinderen en gezinnen sneller passende ondersteuning krijgen. Daarbij organiseren we hulp zoveel mogelijk in de leefomgeving van kinderen en jongeren en stimuleren we dat problemen vroegtijdig worden aangepakt binnen gezin, school en sociale omgeving.

Wonen, welzijn en zorg sterker verbinden

We bereiden onze gemeente voor op de gevolgen van vergrijzing en het langer zelfstandig thuis wonen. Daarom verbinden we wonen, welzijn, zorg en ondersteuning nadrukkelijker met elkaar. Samen met maatschappelijke partners, zorgorganisaties en woningcorporaties werken we aan passende woonvormen, toegankelijke voorzieningen en ondersteuning die inwoners helpt zelfstandig te blijven functioneren.

Nieuwkomers begeleiden naar zelfstandigheid

We voeren onze wettelijke taken op het gebied van opvang, huisvesting, inburgering en participatie zorgvuldig uit. Daarbij richten we ons op taalontwikkeling, onderwijs, werk en maatschappelijke deelname, zodat nieuwkomers sneller zelfstandig kunnen functioneren en actief kunnen deelnemen aan onze samenleving.

Een financieel en beleidsmatig houdbaar sociaal domein

We maken scherpere keuzes in de inzet van mensen en middelen en richten ons op activiteiten die aantoonbaar bijdragen aan de maatschappelijke doelen van onze gemeente. Daarbij versterken we de rol van de gemeente als opdrachtgever en sturen we nadrukkelijker op analyse, prioritering en maatschappelijke effecten. Nieuwe ontwikkelingen en beleidsinitiatieven beoordelen we op maatschappelijke meerwaarde, uitvoerbaarheid en financiële gevolgen voordat deze worden toegevoegd aan het werk van de organisatie.

3.3 De belangrijkste resultaten

Sterke sociale basis en vitale gemeenschappen	• De gemeenteraad neemt een besluit over het herijkte subsidiebeleid, gericht op maatschappelijke effecten. • Vrijwilligerswerk, verenigingsleven en maatschappelijke initiatieven zijn sterker verbonden met de opgaven van onze gemeente. • Duidelijke rolverdeling wordt vastgesteld tussen inwoners, maatschappelijke organisaties en gemeente.
Gezond en veerkrachtig leven	• Gezondheid is structureel verbonden met sport, cultuur, onderwijs en welzijn. • Een integrale aanpak voor mentale gezondheid en veerkracht is afgerond. • Gezondheidsvraagstukken zijn eerder in beeld door betere samenwerking tussen maatschappelijke partners. • Gerichte inzet op inwoners en situaties met de grootste gezondheidsrisico's en maatschappelijke impact.
Bestaanszekerheid en meedoen	• Basisvaardigheden, participatie en bestaanszekerheid worden vanuit één samenhangende aanpak georganiseerd. • Ondersteuning aan onze inwoners is nadrukkelijker gericht op zelfstandigheid en participatie.
Kansrijk opgroeien	• Onderwijs, welzijn, zorg en ondersteuning werken vanuit een gezamenlijke ontwikkelopgave voor jeugd. • Ontwikkelingsrisico's zijn vroeg in beeld door betere samenwerking tussen scholen, huisartsen, maatschappelijke organisaties en gemeente. • Ondersteuning aan onze inwoners is dichtbij georganiseerd rondom gezin, school en leefomgeving.
Zelfstandig wonen en leven met passende ondersteuning	• Een integrale aanpak is ontwikkeld voor vergrijzing en langer zelfstandig wonen. • Wonen, welzijn en zorg zijn structureel verbonden in beleid en uitvoering. • Mantelzorg en informele ondersteuning zijn steviger verankerd binnen het sociaal domein. • Afspraken zijn gemaakt met maatschappelijke partners over zelfstandig wonen.
Integratie en inburgering van nieuwkomers	• Opvang, huisvesting, inburgering en participatie worden vanuit één samenhangende aanpak georganiseerd. • Nieuwkomers worden sneller begeleid naar onderwijs, werk en maatschappelijke deelname. • Alternatieve opvanglocatie ontwikkeld vanwege sluiting van de noodopvang in Dinkeloord.
Integrale sturing sociaal domein	• Beleidshuis sociaal domein is vastgesteld door de gemeenteraad en geïmplementeerd.

	• Strategische agenda Fundament is vastgesteld door het college. • Maatschappelijke doelen leidend bij beleidsontwikkeling, subsidieverlening en inzet van middelen. • Nieuwe ontwikkelingen worden beoordeeld op maatschappelijke meerwaarde, uitvoerbaarheid en financiële gevolgen. • Uitvoering, beleid en financiën werken vanuit dezelfde maatschappelijke doelen.

4. Een aantrekkelijk en toekomstbestendig buitengebied

Het buitengebied van de gemeente Losser is van grote waarde voor de identiteit, leefbaarheid en economie van de gemeente. Tegelijkertijd staat het gebied onder druk door veranderingen in de landbouw, vrijkomende agrarische erven, opgaven rond natuur, water, klimaat, energie, recreatie en wonen. De opgave is om deze ontwikkelingen niet los van elkaar te bekijken, maar gebiedsgericht te sturen op een vitaal buitengebied waarin landbouw, landschap, leefbaarheid en economische ontwikkeling in balans zijn.

4.1 Wat willen we bereiken?

Meer toekomstperspectief voor de landbouw

De landbouw is een belangrijke drager van het landelijk gebied en de identiteit van onze gemeente. Agrarische ondernemers leveren een waardevolle bijdrage aan de leefbaarheid en economie, maar staan voor grote uitdagingen. De opgave is om samen met hen te werken aan een toekomstbestendige landbouw, met respect voor hun vakmanschap en passend bij de kwaliteiten van het gebied. Ook hebben we maatschappelijke partners en andere overheden nodig, met hen werken we samen om de ontwikkelingen in het buitengebied vorm te geven.

Wij willen:

- dat agrarische bedrijven meer duidelijkheid hebben over de ontwikkelmogelijkheden;
- ruimtelijke kaders scheppen die meer ruimte geven voor toekomstbestendige agrarische bedrijfsontwikkeling;
- dat landbouwinitiatieven meer bijdragen aan het landschap, natuur, bodem en water.

Een leefbaar, aantrekkelijk en vitaal buitengebied

We willen dat bewoners, ondernemers en agrariërs prettig kunnen wonen, werken en ondernemen in het buitengebied. Vrijkomende erven en veranderingen in grondgebruik bieden kansen, maar kunnen ook leiden tot leegstand, versnippering of ongewenste ontwikkelingen. Daarom willen we gebiedsgericht sturen op functies die bijdragen aan leefbaarheid, ruimtelijke kwaliteit en economische ontwikkeling, die passen bij de schaal en kwaliteiten van het gebied.

Wij willen:

- een leefbaar buitengebied dat aansluit bij de behoeften van bewoners, ondernemers en agrariërs;
- een gebiedsgerichte invulling van vrijkomende erven die past bij de behoefte en identiteit van het gebied;
- geen leegstand en geen verloedering van het buitengebied;
- geen ondermijnende activiteiten in het buitengebied, deze worden voorkomen en zo nodig tegengegaan.

Een herkenbaar landschap en robuuste natuurlijke systemen

Het buitengebied bepaalt in belangrijke mate de identiteit van Losser. Water, bodem, biodiversiteit, landschap en natuur zijn daarom richtinggevend voor toekomstige ontwikkelingen. Nieuwe initiatieven moeten waar mogelijk bijdragen aan robuuste natuurlijke systemen, ruimtelijke kwaliteit en een aantrekkelijk landschap.

Wij willen dat:

- het karakteristieke coulisselandschap van onze gemeente herkenbaar blijft en wordt versterkt;

- landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten worden behouden en verder ontwikkeld;
- bodem- en watersystemen een sterkere basis vormen voor toekomstige ontwikkelingen in het buitengebied;
- nieuwe ontwikkelingen vaker bijdragen aan de kwaliteit van het landschap, natuur, water en bodem.

4.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Landbouwperspectief versterken

We actualiseren de landbouwinventarisatie en gebruiken deze als basis voor beleidsontwikkeling, gebiedsprocessen en bestuurlijke afwegingen. Agrarische ontwikkelvragen worden actief betrokken bij de voorbereiding van de Visie Landelijk Gebied en het vervolg daarop. We ondersteunen agrarische ondernemers via netwerkvorming, erfcoaching, sociaaleconomische begeleiding en passende ontwikkelperspectieven.

Vrijkomende erven gebiedsgericht benutten

We werken samen met de NOT-gemeenten aan een gebiedsgerichte aanpak voor vrijkomende erven en erftransformatie. Voor vrijkomende erven worden ontwikkelrichtingen uitgewerkt die passen bij de kwaliteiten en ontwikkelrichting van het gebied. Bij erftransformatie en nieuwe initiatieven betrekken we leefbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, veiligheid, handhaving en het voorkomen van leegstand expliciet in de afweging.

Visie Landelijk Gebied

We betrekken inwoners, ondernemers, agrariërs en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding van de Visie Landelijk Gebied. De visie wordt een belangrijk afwegingskader voor toekomstige ontwikkelingen in het buitengebied en vormt een bouwsteen voor de actualisatie van de omgevingsvisie. Daarbij sturen we op duidelijkheid, tempo en bestuurlijke eensgezindheid in NOT-verband.

Regionale samenwerking en gebiedsprocessen benutten

We brengen de belangen van de gemeente Losser actief in bij regionale en provinciale gebiedsprocessen. De gemeentelijke bijdrage aan het uitvoeringsprogramma van het Gebiedsteam NOT wordt vertaald naar concrete prioriteiten voor de gemeente Losser. Daarbij maken we duidelijk welke rol de gemeente heeft, welke inzet nodig is en welke projecten of samenwerkingsafspraken bestuurlijke prioriteit krijgen.

Landschap, water, bodem, biodiversiteit en natuur versterken

We voeren projecten uit op het gebied van natuurontwikkeling, landschap en klimaatadaptatie en leveren de afgesproken gemeentelijke bijdragen aan de projecten die voor 2027 zijn geprogrammeerd. Water, bodem, biodiversiteit, landschap en cultuurhistorie worden herkenbaar verwerkt in relevante gebiedsgerichte beleids- en ontwikkeltrajecten. Groene en blauwe diensten worden ingezet voor beheer en versterking van landschap en natuur, en kansen voor landschaps-coaching worden benut of bestuurlijk afgewogen.

Ruimtelijke kwaliteit borgen

Bij ruimtelijke initiatieven passen we de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving toe waar dat aan de orde is. De vereiste investering in omgevingskwaliteit wordt vastgelegd, zodat nieuwe ontwikkelingen niet alleen ruimte vragen, maar ook bijdragen aan landschap, natuur, water, biodiversiteit, bodem en leefbaarheid. Ook verbinden we ruimtelijke ontwikkeling nadrukkelijker met vroegtijdige signalering van veiligheids- en ondermijningsrisico's.

Plan Lutterzand

Het Plan Lutterzand werken we in 2027 nader uit, inclusief de bestuurlijke keuzes en uitvoeringsstappen die nodig zijn voor de verdere ontwikkeling van het gebied. Daarbij bewaken we de balans tussen recreatie, natuur, landschap, leefbaarheid en economische kansen.

4.3 De belangrijkste resultaten

Meer toekomstperspectief voor de landbouw	• De landbouwinventarisatie is geactualiseerd en wordt ingezet voor beleidsontwikkeling, gebiedsprocessen en bestuurlijke afwegingen. • We ontwikkelen een koers voor landbouw. • Agrarische ontwikkelmogelijkheden zijn herkenbaar betrokken bij de voorbereiding van de Visie Landelijk Gebied. • Agrarische ondernemers worden ondersteund via netwerkvorming, erfcoaching, sociaaleconomische begeleiding en ontwikkelperspectieven. • De gemeente Losser brengt agrarische belangen actief in bij regionale en provinciale gebiedsprocessen.
Een leefbaar, aantrekkelijk en vitaal buitengebied	• Voor vrijkomende erven zijn gebiedsgerichte ontwikkelrichtingen uitgewerkt. • Bij erftransformatie en nieuwe ontwikkelingen worden is aandacht voor leefbaarheid, ruimtelijke kwaliteit en het voorkomen van leegstand. • Ruimtelijke ontwikkeling, veiligheid, handhaving en vroegtijdige signalering van ondermijningsrisico's zijn met elkaar verbonden. • Het Plan Lutterzand is gereed en bevat bestuurlijke keuzes en uitvoeringsstappen.
Een herkenbaar landschap en robuuste natuurlijke systemen	• De gemeentelijke bijdragen aan geprogrammeerde natuur-, landschap- en klimaatadaptatieprojecten zijn geleverd. • Water, bodem, landschap, biodiversiteit en cultuurhistorie zijn herkenbaar verwerkt in gebiedsgerichte beleids- en ontwikkeltrajecten. • Groene en blauwe diensten zijn voortgezet. • Kansen voor landschapscoaching zijn benut of bestuurlijk afgewogen. • Bij ruimtelijke initiatieven waarop de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving van toepassing is, is de investering in omgevingskwaliteit vastgelegd.
Integrale en gebiedsgerichte sturing	• Inwoners, ondernemers, agrariërs en maatschappelijke organisaties zijn betrokken bij de voorbereiding van de Visie Landelijk Gebied. • De gemeentelijke bijdrage aan het uitvoeringsprogramma van het Gebiedsteam NOT is vertaald naar concrete prioriteiten voor de gemeente Losser. • Geprioriteerde projecten, gebiedsprocessen en samenwerkingsafspraken zijn voorzien van een duidelijke gemeentelijke rol, uitvoeringsafspraken en bestuurlijke prioritering.

5. Een levendig, ondernemend en verbonden Losser

Ondernemers, winkels, horeca, recreatie, toerisme, evenementen en cultuur dragen bij aan de identiteit, leefbaarheid en vitaliteit van de gemeente Losser. De opgave is om de economische kracht van de gemeente te versterken en te zorgen voor aantrekkelijke kernen waar ondernemers kunnen ondernemen, inwoners voorzieningen dichtbij vinden en bezoekers graag verblijven. Daarbij sturen we op een toekomstbestendig ondernemingsklimaat, sterke en compacte centra, veilige en vitale bedrijventerreinen en een herkenbare profilering van Losser als grens- en gastvrije gemeente. Een levendig, ondernemend en verbonden Losser versterkt onze identiteit en trots.

5.1 Wat willen we bereiken?

Sterk en aantrekkelijk ondernemen, verbonden met Losser

We willen een sterke lokale economie waarin ondernemers binnen duidelijke regels ruimte krijgen om zich te ontwikkelen. Samen met bedrijven en ondernemers werken we aan bedrijvigheid, werkgelegenheid en een toekomstbestendig ondernemingsklimaat.

Wij willen dat:

- er meer regelruimte ontstaat voor bedrijven om zich te ontwikkelen;
- de werkgelegenheid en bedrijvigheid in de gemeente Losser op peil blijft of stijgt;
- de samenwerking over de gemeentegrens heen versterkt wordt;
- ondernemers elkaar beter weten te vinden;
- bedrijventerreinen veilig, bereikbaar, duurzaam en toekomstbestendig zijn.

Kernen in eigen kracht

We willen vitale, aantrekkelijke en herkenbare kernen waarin winkels, horeca, evenementen en activiteiten bijdragen aan levendigheid en ontmoeting. Veranderend koopgedrag, digitalisering en leegstand vragen om een actuele koers voor detailhandel, terrassen, standplaatsen en centrumontwikkeling.

Wij willen dat:

- meer inwoners gebruik maken van voorzieningen, winkels en horeca in de kernen;
- het aantal bezoekers aan de gemeente Losser stijgt;
- uitdagingen in de kernen doelgericht en met oog voor de identiteit van de verschillende kernen aangepakt worden.

Grens- en gastvrij Losser

We versterken de aantrekkingskracht van Losser door landschap, erfgoed, cultuur, recreatie en toerisme beter zichtbaar en beleefbaar te maken. Dit moet bijdragen aan bestedingen, werkgelegenheid en bedrijvigheid, passend bij de kwaliteiten van de kernen en het buitengebied. Daarbij benutten we de ligging aan de grens door samenwerking met Duitse buurgemeenten, Twente en Noordoost-Twente.

Wij willen dat:

- meer inwoners en bezoekers recreëren in de gemeente Losser;
- de identiteit van onze gemeente wordt uitgedragen door middel van ons erfgoed, cultuur en landschap;
- de groei van het aantal bezoekers bijdraagt aan de werkgelegenheid in de gemeente.

5.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Dienstverlening naar ondernemers verbeteren

We maken het ondernemersloket beter zichtbaar en toegankelijk, zodat ondernemers sneller weten waar zij terechtkunnen met vragen, initiatieven en knelpunten. We organiseren ondernemersbijeenkomsten en betrekken ondernemers vroegtijdig bij plannen die hun bedrijfsvoering of omgeving raken. Waar mogelijk vereenvoudigen we regels en processen, zodat ondernemers meer regelruimte ervaren en gemeentelijke dienstverlening voorspelbaarder wordt.

Toekomstbestendige bedrijventerreinen

We geven verder uitvoering aan de visie- en investeringsagenda toekomstbestendige bedrijventerreinen. De concrete acties richten zich op netcongestie, veiligheid, verkeersveiligheid en het versterken van de organisatiegraad. Daarnaast ronden we de besluitvorming af over de toekomstige ontwikkelruimte voor bedrijven in de gemeente Losser op basis van het locatieonderzoek bedrijventerreinen. Daarbij sturen we op ruimte voor lokale bedrijven en op een evenwichtige sectorale opbouw.

Centra en detailhandel versterken

We actualiseren de detailhandelsvisie, inclusief kenmerken en ontwikkelingen per kern. Daarmee ontstaat een actuele basis voor keuzes over sterke, compacte en toekomstbestendige centra. Ook actualiseren we het standplaatsen- en terrassenbeleid. In de kernwinkelgebieden zorgen we voor een heldere koers: detailhandel blijft centraal waar dat nodig is, terwijl op andere plekken meer flexibiliteit mogelijk is om leegstand, veranderend koopgedrag en nieuwe functies beter op te vangen.

Promotie, profilering en grensoverschrijdende samenwerking versterken

We werken met partners zoals Tourist Info De Lutte Losser, ondernemers en organisaties aan meer promotie van de kernen. We benutten kansen in aangrenzende Duitse gebieden door inzicht te krijgen in de behoefte van Losserse ondernemers aan contact met Duitse partners en in de ondernemerskansen die daar liggen. Producten en informatie worden waar passend meertalig aangeboden en partners worden gestimuleerd hun aanbod ook grensoverschrijdend toegankelijk te maken.

Recreatie, toerisme, cultuur en erfgoed verbinden

We geven uitvoering aan de Uitvoeringsagenda Recreatie & Toerisme. Daarbij werken we aan ontbrekende schakels in routenetwerken, het toevoegen van beleving en streekeigen verhalen aan routes en de profilering van de eigen kernen binnen Noordoost-Twente. Waar mogelijk versterken we culturele netwerken in onze gemeente en verbinden we erfgoed, landschap, recreatie en evenementen met de economische en toeristische aantrekkelijkheid van de gemeente.

Ondernemers bijstaan in veranderend koopgedrag

We staan met ondernemers in contact over veranderend koopgedrag en zorgen binnen onze mogelijkheden voor passende ondersteuning. Daarbij ligt de nadruk op online zichtbaarheid, samenwerking tussen ondernemers en het versterken van de aantrekkelijkheid van winkels, horeca en voorzieningen in de kernen.

5.3 De belangrijkste resultaten

Sterk en aantrekkelijk ondernemen, verbonden met Losser	• Het ondernemersloket is beter zichtbaar en toegankelijk. • Ondernemersbijeenkomsten worden georganiseerd. • Ondernemers worden gefaciliteerd bij gezamenlijke economische opgaven. • Waar mogelijk ondersteunen we bedrijven bij ontwikkeling. • Het aantal bedrijfsvestigingen en de werkgelegenheid blijven minimaal op peil en groeien waar mogelijk.
Toekomstbestendige bedrijventerreinen	• De visie- en investeringsagenda toekomstbestendige bedrijventerreinen wordt verder uitgevoerd. • Besluitvorming over toekomstige ontwikkelruimte voor bedrijven is afgerond op basis van het locatieonderzoek bedrijventerreinen. • Bij nieuwe vestigingen wordt gestuurd op toegevoegde waarde voor lokale economie, werkgelegenheid en ruimtelijke kwaliteit.
Kernen in eigen kracht	• De detailhandelsvisie is geactualiseerd, inclusief kenmerken en ontwikkelingen per kern. • Het standplaatsen- en terrassenbeleid is geactualiseerd. • Samen met partners zorgen we voor meer promotie van de kernen. • Inwoners maken vaker gebruik van voorzieningen, winkels en horeca in de eigen kern.
Grens- en gastvrij Losser	• We voeren de Uitvoeringsagenda Recreatie & Toerisme uit. • Grensoverschrijdende samenwerking en projecten met Duitse buurgemeenten worden versterkt. • De profilering van de eigen kernen en gezamenlijke promotie in Noordoost-Twente worden versterkt door o.a. beleving en streekeigen verhalen. • Culturele netwerken in de gemeente Losser worden waar mogelijk versterkt.

6. Bestuur en organisatie

Een betrouwbaar bestuur en een wendbare, professionele organisatie zijn nodig om de ambities uit dit collegeprogramma waar te maken. Inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en de gemeenteraad moeten merken dat de gemeente duidelijk communiceert, zorgvuldig besluit, afspraken nakomt en resultaten boekt. Tegelijk brengen we focus aan: niet alles kan tegelijk. Daarom verbinden we bestuurlijke prioriteiten, maatschappelijke opgaven, capaciteit, middelen en risico's. We bouwen voort op de kracht van korte lijnen en betrokken medewerkers en versterken de basis waar dat nodig is.

6.1 Wat willen we bereiken?

Betrouwbaar, open en duidelijk bestuur

We willen een bestuur zijn dat aanspreekbaar, transparant en voorspelbaar handelt. Raad, college en organisatie werken vanuit heldere rollen en respect voor het dualisme. Besluiten zijn zorgvuldig voorbereid en navolgbaar. We communiceren tijdig en eerlijk over wat wel en niet kan, betrekken de gemeenteraad vroegtijdig bij richtinggevende keuzes en maken vooraf duidelijk welke invloed inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners hebben.

Wij willen dat:

- het college transparant, voorspelbaar en aanspreekbaar handelt;
- het college en de organisatie rolvast en navolgbaar werken;
- we tijdig en eerlijk communiceren over wat wel en niet kan.

Sturen op maatschappelijke opgaven en uitvoerbare ambities

We willen zichtbaar en meerjarig sturen op de opgaven. Bestuurlijke ambities, maatschappelijke effecten, financiële ruimte, risico's en ambtelijke capaciteit worden in samenhang afgewogen. Voor alle ambities zijn de opdracht, resultaat, eigenaarschap en besluitvorming helder. Zo vergroten we de focus, voorkomen we versnippering en versterken we de uitvoeringskracht.

Wij willen dat:

- zichtbaar is hoe we sturen op de opgaven van de gemeente Losser;
- we prioriteiten stellen, niet alles kan en wat we doen, doen we op basis van heldere (financiële) kaders en resultaten.

Dienstverlening die dichtbij, toegankelijk en betrouwbaar is

We willen dienstverlening die aansluit bij vragen en signalen uit de samenleving. Inwoners, ondernemers, verenigingen en de gemeenteraad moeten kunnen rekenen op toegankelijke kanalen, duidelijke processen en tijdige, betrouwbare en vindbare informatie. Persoonlijk contact blijft beschikbaar wanneer digitale dienstverlening niet passend of toereikend is.

Wij willen dat:

- de gemeente Losser een toegankelijke en dienstbare gemeente is, voor onze inwoners, ondernemers, verenigingen en bedrijven.

Een sterke netwerkpositie

We willen de gemeente Losser positioneren als vaste gesprekspartner in de regio, nationaal en internationaal. Zo worden onze belangen en opgaven tijdig meegenomen in beleid en besluitvorming. We brengen de positie van kleine plattelandsgemeenten onder de aandacht en bieden ruimte om passende oplossingen in de praktijk te testen.

Wij willen dat:

- we regionaal, landelijk en internationaal zichtbaar en hoorbaar zijn en de belangen van onze gemeente effectief vertegenwoordigen.

6.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Dienstverlening en digitale kanalen doorontwikkelen

We verbeteren de samenwerking tussen de eerste en tweede lijn, bereikbaarheid, servicenormen en dienstverleningskanalen. We optimaliseren digitale formulieren, de website, de zoekfunctie en MijnLosser en bepalen het ambitieniveau voor onze digitale dienstverlening. We benutten signalen en feedback van gebruikers om processen gericht te verbeteren, met persoonlijk contact als vangnet.

Informatiebeveiliging en bestuurlijke integriteit versterken

We versterken informatiebeveiliging, digitale weerbaarheid en privacy-bewust-handelen en sluiten dit aan op risicomanagement (middels risicogestuurd werken) en bedrijfscontinuïteit. We actualiseren integriteitsafspraken, zorgen voor periodieke bewustwording en maken duidelijk hoe signalen, incidenten en dilemma's worden gemeld, onderzocht en opgevolgd.

Samenwerking en dienstverleningsovereenkomsten actief sturen

We actualiseren dienstverleningsovereenkomsten en leggen afspraken vast over prestaties, kosten, kwaliteit, informatievoorziening, risico's en overlegstructuur. We versterken de bestuurlijke en ambtelijke sturing op samenwerkingsrelaties en evalueren periodiek of afspraken bijdragen aan continuïteit, kwaliteit en zelfstandige bestuurlijke positie van de gemeente Losser.

Strategische netwerken versterken

We werken met een strategische netwerkagenda en versterken onze relaties in de regio, bij de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de K80 (netwerk van kleine gemeenten), de Euregio, de provincie, Den Haag en Brussel. Per prioritaire opgave bepalen we welke partners en netwerken nodig zijn. Zo vergroten we onze invloed op keuzes en onze toegang tot middelen en instrumenten.

6.3 De belangrijkste resultaten

Betrouwbaar, open en duidelijk bestuur	• Bestuurlijke informatie en besluiten zijn tijdig, volledig, navolgbaar en vindbaar. • Bij participatie is vooraf duidelijk of inwoners en partners kunnen meedenken, meedoen of meebeslissen. • Integriteitsafspraken zijn geactualiseerd en medewerkers en bestuurders worden periodiek ondersteund bij het herkennen en bespreken van integriteitsdilemma's.
Dienstverlening die dichtbij, toegankelijk en betrouwbaar is	• Servicenormen, bereikbaarheid en samenwerking tussen de eerste en tweede lijn zijn verder verbeterd. • Digitale formulieren, website, zoekfunctie en MijnLosser zijn verder ontwikkeld en beter toegankelijk.

	• Feedback van inwoners, ondernemers en organisaties wordt zichtbaar benut voor procesverbetering.
Een sterke public-affairs- en netwerkpositie	• De gemeente Losser is een vaste gesprekspartner in de regio, de Euregio, de provincie, Den Haag en Brussel. • Een strategische netwerkagenda verbindt de opgaven met relevante partners, netwerken en middelen.